

Ziarele de marti, 23 iulie 2002 despre ziua de luni, 22 iulie ce a avut ca tema principala "Integrarea europeana"

"Jurnalul National", "Ziua", "Curierul National", "Dimineata", "Ziarul Financiar", "Adevarul":

Ministrul VASILE DANCU recomanda romanilor terapia socului identitar.

Ministrul Informatiilor Publice a declarat ieri, la Universitatea de vara de la Izvoru Muresului, ca romanii au nevoie de un "soc identitar care sa-i scoata din inertie". El crede ca in Romania se simte o tendinta de "autovictimizare", iar singura solutie este crearea unui "proiect de consolidare identitara" care sa-i determine pe romani sa-si asume lipsurile din istorie, dar si pe cele existente in prezent si sa treaca la o reforma realizata, in primul rand, prin munca. Inventariind defectele romanilor Ministrul a mai subliniat lipsa eficientei in munca, productivitatea in Romania fiind de 40% in comparatie cu alte state europene pe tehnologii comparabile. Lipsa responsabilitatii si a mandriei nationale, coeziunea sociala, increderea sociala si patriotismul defecte care pentru ministru Dancu constituie principalele tare ale poporului roman.

Ziarul "Dimineata"

Integrarea Romaniei in structurile europene

Cuvantul de deschidere a fost rostit de dl. Ioan Lacatusu, presedintele onorific al Centrului European de Studii Covasna-Harghita, care a prezentat succint itinerariul organizatoric si

tematica dezbaterilor.

Secretarul de Stat in Ministerul de Interne, dl. General Pavel Abraham, moderatorul zilei, a facut o scurta introducere a stadiului actual al procesului de integrare europeana, stabilind totodata ca punct de referinta discursiv, generatia tanara si rolul ei extrem de important in contextul european.

Ziarul "Independent", "Dimineata"

Universitatea de vara cu discursuri...incinse,

Senatorul Petre Roman, raportor NATO, s-a referit pe larg la avantajele integrarii in Uniunea Europeana si la obiectivele imediate si pe termen lung ale Romaniei prin prisma ramanerii in urma in domeniul infrastructurii, a comunicatiilor dar si la felul in care retelele de cersetori si de hoti afecteaza imaginea Romaniei in lume si eforturile sale de integrare.

Daunele pe care acestia le aduc imaginii tarii sunt incomparabil mai mari decat infractiunile comise in statele UE. Roman sustine ca cetatenii romani care comit infractiuni in strainatate sa fie considerati infractori si in Romania si sa nu li se mai acorde pasapoarte. Petre Roman a mai declarat ca Romania nu este capabila sa intre in Uniunea Europeana in anul 2004, din cauza ca economia tarii noastre nu poate face fata competitiei de pe piata interna unita. "Trebuie sa spunem concetatenilor nostri clar, ca explicatia succeselor UE consta in munca si iar munca. Or, cea mai mare nenorocire pentru romani, dupa '90, a fost nemunca".

Discutiile au fost segmentate in doua dimensiuni : a avantajelor si beneficiilor integrarii europene si a dezavantajelor si limitele acesteia. Cum era de asteptat

"Curierul National", "Independent" citand MEDIAFAX

Ministrul Integrării Europene, Vasile Puscas, a declarat la randul sau ca Romania trebuie sa tina cont de dinamica interna a Uniunii Europene, precizand ca, in perspectiva integrării europene si unei libere circulatii a fortei de munca, Guvernul roman negociaza cu organismele UE echivalarea diplomelor si a profesiilor in spatiul comun european.

Diaspora romaneasca si lobby-ul euroatlantic

Moderatorul ultimei zile de dezbateri a editiei a V-a a Universitatii de Vara Izvoru- Muresului, **prof. univ. dr. Rodica CIUREA WEIDNER din Germania**

a incercat sa sintetizeze cateva caracteristici ale diasporei romanesti din Occident, care a cunoscut, in decursul ultimei jumatați de veac, cateva valori oarecum distincte: primul a fost valul de medici, care s-au realizat foarte bine in vest unde si-au deschis cabinete – si unii chiar spitale. Au avut succes pentru ca erau medici buni, apreciati si cautati. Au urmat matematicienii, care s-au indreptat cu predilectie spre SUA, unde au devenit profesori si cercetatori, facand indirect o propaganda pozitiva pentru tara. Informaticienii au inceput sa emigreze acum vreo trei decenii, culminand cu valul masiv contemporan. Artistii emigrati s-au remarcat de asemenea in Occident, mai ales plasticienii, prin saloane si expozitii personale extrem de apreciate. Exista de asemenea o masa amorfa de emigranti de diverse specialitati – ingineri, profesori, tehnicieni, muncitori – preocupati in primul rand de problemele existentei si gasirea unui loc de munca. Nu-i putem cuprinde aici pe etnicii germani, in special sasii, care nu s-au integrat diasporei romanesti.

Caracteristicile diasporei romanesti ar fi – dupa opinia vorbitoarei – *individualismul si lipsa aptitudinilor organizatorice*

Chiar atunci cand o fac, romanii se organizeaza haotic, exista multe asociatii paralele care au acelasi scop, dar conduceri diferite. Ca si in tara, romanii vor sa fie toti sefi, de aceea organizatiile lor din vest nu sunt puternice. Se unesc si sunt cu adevarat solidari doar in momentele critice – anul 1989 i-a unit pe toti, de pilda. In ce priveste lobby-ul in Occident – a afirmat vorbitoarea – „trebuie sa spun ca el nu exista din pacate, tocmai datorita acestei risipiri. Cred ca statul roman trebuie sa faca ceva mai mult in acest sens, tocmai pentru ca unirea diasporei din vest este si in folosul lui.”

D-na DOROTHEA KRAMPOL a vorbit despre comunitatea romanilor din Rhin Main, cu regretul ca romanii vin mai des la asociatie pentru a fi ajutati sa-si faca declaratiile de impozit decat la actiunile culturale, actiuni gandite tocmai pentru pastrarea identitatii. Asociatia respectiva a avut succese notabile in contracararea unor atacuri din presa la adresa Romaniei, determinand inclusiv o reactie prompta a lui Josha Fisher impotriva oficializarii limbii ruse in Republica Moldova.

D-na NICOLETA AGOSTON a adus informatii despre activa asociatie a romanilor din Grenoble – si ea cu rezultate demne de consemnat in contracararea imaginii negative a tarii din mass-media franceza, iar studenta **D-ra. VIOLETA CONSTANDA**

a vorbit despre slaba implicare a lectoratului de civilizatie romana de la universitatea Grenoble si ne-a anuntat cu tristete ca studentii francezi habar nu au ca Cioran, Eliade si Ionesco sunt romani.

DI. IOAN CIUREA considera ca in Romania exista o imagine eronata despre diaspora din Occident – si anume ca ea ar fi formata din oameni care o duc intr-o veselie si nu mai stiu ce sa faca cu banii. Fiind insa vorba despre o emigratie recenta care n-a mostenit averi de la generatiile precedente, oamenii au probleme, incearca cat de cat sa se situeze la nivelul celor langa care traiesc. „E un efort disperat si de inteles al celor care s-au rupt de mediul lor natural, s-au destarat. Plus ca multi au obligatii de sustinere a membrilor de familie ramasi in Romania.” In alta ordine de idei, d-l Ciurea a afirmat ca ambasadele trebuie sa faca mai mult si *pot sa faca mai mult* daca au oameni calificati, asa cum este actualmente ambasadorul din Germania, maramureseanul Dunca. Pentru ca inainte acesti trimisi diplomatici stiau doar sa vorbeasca foarte bine germana, „dar n-aveau nimic romanesc in ei.” Mai ales atasatii culturali trebuie sa aiba disponibilitati pentru aceasta munca dificila, nu sa urmareasca doar un salariu mai bun. „Sa fie triati mai bine si sa inteleaga ca sunt platiti sa faca aceasta munca – ei trebuie in primul rand sa monitorizeze si sa corecteze informatia eronata sau tendentioasa despre Romania, nu sa lase aceste lucruri la voia intamplarii – de pilda sa ia fiul meu atitudine in locul lor.”

Desi este Episcop-vicar al Mitropoliei Germaniei, Europei Centrale si de Vest, **P.S. SOFIAN BRASOVEANUL**

s-a referit la romanii din Grecia, cunoscuti din

vremea studiilor teologice. Dupa cum se stie, grecii sunt foarte nationalisti, foarte agresivi cu minoritatile si duc o puternica politica de elenizare – inclusiv a vlahilor – politica ce s-a inasprit o data cu intentiile de creare a unui stat macedonean. Desi nu sunt absolut deloc organizati, vlahii folosesc

in familie

o limba foarte apropiata de romana. Oficial insa, n-au dreptul de a-si folosi limba si nu au actualmente nici o biserica in care sa se slujeasca romaneste. Exista o asemenea biserica la Atena, care si-a incetat oarecum activitatea, intrucat politia profita de adunarea romanilor la serviciul religios pentru a face razii si a-i retine pe cei fara acte. Sunt insa studenti vlahi la teologie, respectiv la Salonic, unde isi fac studiile si multi teologi din tara – grup care face o impresie buna prin seriozitate si decenta. Dealtfel, monahii fac parte in mod voluntar dintr-un grup minoritar, retragandu-se din lume spre a se interioriza. Nu aceeasi impresie lasa insa studentii romani de la facultatile laice, care odata ajunsi intr-o tara capitalista, confunda libertatea cu libertinajul. Cum in Grecia nu exista nici o asociatie romaneasca, fireste ca nu exista intalniri intre romani cu exceptia celei de 1 Decembrie de la Ambasada, iar despre lobby nici nu mai poate fi vorba.

DI. ROMEO MOSOIU, Directorul Executiv al *Centrului Eudoxiu Hurmuzachi*, a afirmat ca politica statului roman privitoare la romanii de peste granite nu este chiar de ieri – ea are ca punct de plecare anul 1990, baiul este ca si astazi functionarii interni si externi ajunsi in diverse posturi nu prea inteleg in ce consta esenta relatiei cu romanii din diaspora apropiata sau indepartata – si in loc sa-i sprijine pe cei implicati intens in aceasta activitate, baga bete in roate. De aceea continuitatea acestei politici sufera si are chiar prabusiri pe anumite segmente. D-l Mosoiu afirma ca la intalnirile culturale sau de alt tip din Romania participa cam aceleasi persoane – indeosebi din diaspora estica – care stau mai mult in Romania decat in comunitatile lor din Cernauti sau Chisinau. Cum acest fapt tinde sa se transforme intr-un sport national pentru unii indivizi, Romeo Mosoiu considera ca a sosit timpul sa fie cautati oamenii cu adevarat reprezentativi, indreptatiti sa vorbeasca despre romani si numele romanilor de acolo, dar si dispusi sa se inhame in mod real la treaba.

(a consemnat

Mihail GROZA

)

In acest moment □ comunitatile romanesti sunt faramitate in prea multe asociatii

“Comunitati romanesti de langa noi” a fost tema prezentata vineri, 26 iulie 2002, la Izvoru-Muresului, ea constituind un bun prilej de a afla de la reprezentantii acestora cu ce probleme se confrunta romanii care traiesc in tarile vecine Romaniei.

In **Basarabia** exista problema identitatii nationale, deoarece sunt putini cei care recunosc ca sunt romani si care vorbesc limba romana in licee si scoli generale se studiaza in limba romana, dar comunistii incearca sa impuna studierea limbii moldovenesti, a istoriei moldovenilor limba romana nu este recunoscuta ca limba oficiala exista posturi de radio si televiziune, ziare in limba romana, dar mult mai putine decat cele in limba rusa. Presa de la Moscova soseste zilnic, pe cand cea de la Bucuresti cu o intarziere de 2-3 zile. S-a subliniat faptul ca fostii bursieri ai statului roman care s-au intors in Republica Moldova s-au implicat activ in viata politica si economica a tarii, reusind astfel sa puna in practica ceea ce au invatat in facultatile din Romania. A fost exprimata si o dorinta a basarabenilor: Romania sa aiba politici destul de clare in ceea ce priveste schimburile economice si culturale cu republica Moldova.

Comunitatile de romani din **Bulgaria** nu se bucura de o prea mare atentie din partea statului bulgar. Ata se face ca limba romana nu se preda in scolile din zonele unde traiesc compact romanii, pentru ca nu sunt cereri din partea parintilor ca elevii sa invete 4 ore pe saptamana limba romana. Aceasta lege se aplica doar in cazul in care exista semnaturi din partea ambilor parinti ca doresc sa-si dea copilul sa invete limba romana. Daca lipseste semnatura unuia dintre parinti, cererea nu se ia in considerare. In satele cu populatie romaneasca se aplica foarte rar aceasta lege. Din pacate, in Bulgaria o mare parte din romanii care traiesc acolo s-au declarat in decursul timpului artei. Asa se face ca nu se tin slujbe in limba romana in bisericile existente in comunitatile romanesti. Romanii din Bulgaria sunt grupati in mai multe organizatii care nu sunt unite, existand frecvent certuri intre membrii acestora.

Cu o situatie dramatica se confrunta vlahii din **Timocul sarbesc**, o regiune situata in Serbia de

est, care nu sunt recunoscuti de stat ca fiind romani. Ei sunt considerati

un grup etnic de origine necunoscuta sau slavi care au o origine veche, balcanica,

fapt ce duce la nerecunoasterea drepturilor lor la limba, educatie slujba in biserica in limba romana. Nimeni nu a avut grija de vlahi sute de ani, nimeni nu i-a protejat, simtindu-se acum abandonati. Cei care mai vorbesc limba romana traiesc la sate, fiind intr-un fel izolati de civilizatia de la oras, unde esti obligat sa vorbești numai sarbeste. La sat s-a pastrat tot ce insemna trasaturile neamului romanesc. Desi exista biserici, ele sunt inchise, deoarece nu sunt preoti. Se deschid doar cand este o cununie sau o inmormantare. Acei romani care mai stiu ca sunt romani nu pot sa-si dea copiii la scoli datorita posibilitatilor financiare reduse. In Timocul sarbesc exista organizatii romanesti, dar ele nu sunt sustinute de stat, astfel ca activitatea lor se reduce simtitor. S-a ridicat problema tinerilor care vin sa studieze in Romania, care nu sunt romani proveniti din comunitatea romaneasca. Ei sunt de fapt de origine bulgara sau sarba. Acestia, dupa terminarea studiilor se intorc in Serbia si nu mai vorbesc deloc romaneste, desi facultatea au facut-o in limba romana, nefacand nimic pentru romanii de acolo. Ca si in Bulgaria, si in Timocul sarbesc exista mai multe organizatii ale romanilor, fiecare avand propria strategie de ajutoare.

Aromanii din **Albania** sunt recunoscuti ca o populatie in pericol de disparitie, fapt ce a dus la adoptarea de catre Consiliul Europei a Recomandarii 1333, prin care se recunoaste limba aromana si pericolul disparitiei acesteia, recomandandu-se tarilor unde traiesc aromani si statelor membre ale Uniunii Europene sa sprijine activitatile culturale in aceasta limba. Aromanii, ca minoritate, nu sunt recunoscuti oficial aromana se vorbeste numai in cateva sate nu sunt scoli de stat in aromana nu exista biserici in care slujba religioasa sa se faca in aromana. In Albania apar doua ziare in limba romana, dar unul este scris cu alfabet grecesc, iar celalalt cu alfabet latin.

“Din cauza situatiei politice in care s-a aflat, Romania a absentat din zona mai bine de 60 de ani. Practic, Romania nu a mai avut legaturi cu romanii din jurul tarii decat sporadic ”, a spus domnul

Doru Vasile

Ionescu,

secretar de stat la Ministerul Informa

tiilor Publice. Domnia sa a precizat ca trebuie sa se treaca acum de la cunoasterea problemelor cu care se confrunta aceste comunitati la strategii coerente pe termen mediu si lung, care sa vizeze constructia institutiilor identitare.

De asemenea, el a atras atentia ca in acest moment comunitatile romanesti sunt faramitate in prea multe organizatii, adeseori divergente in conceptii si actiuni, suprapuneri si paralelisme, “Speram ca in aceasta toamna sau iarna sa se constituie Consiliul consultativ al romanilor de pretutindeni, in care vor fi reprezentati romanii din comunitatile din jurul tarii si romanii din emigratie, laolalta”,

a mai spus Doru Vasile Ionescu.

Secretarul de stat **Radu Mircea Damian**, de la Ministerul Educatiei si Cercetarii, a prezentat strategia in domeniul educatiei a ministerului, precum si o evaluare a relatiilor bilaterale specifice cu fiecare din statele limitrofe, in special in domeniul invatamantului. El a spus ca protocolul pe anul viitor cu Republica Moldova nu s-a incheiat datorita unor probleme pe care le are partea moldoveana.

“Noi vom continua sa sprijinim oferta educationala pentru tinerii din Republica Moldova. Daca nu se va ajunge la o intelegere, se va constitui un sistem de acordare directa a burselor atat la nivelul elevilor cat si la nivelul studentilor”.

Senatorul **George Pruteanu** a subliniat ca actualul Guvern al Romaniei are o strategie de durata privind romanii din jurul tarii, ceea ce inseamna in opinia sa ca „nu suntem chiar o „mama denaturata

sau un tata denaturat” care isi cam neglijeaza, cum s-a intamplat zeci de ani, copiii raspanditi.” Senatorul a scos in evidenta faptul ca Romaniei ii pasa de milioanele de suflete romanesti raspandite in jurul tarii sau mai departe, „care inca simt romaneste si vor sa se simta legati prin fire de nerupt de patria mama.”

Concluzia acestei intalniri:

Ø romanilor din tarile vecine Romaniei nu le sunt recunoscute drepturile elementare de minoritari;

Ø exista mai multe organizatii ale romanilor din jurul tarii care nu se inteleg intre ele, fiecare „tragand spuza pe turta ei”;

Ø Romania este preocupata de comunitatile de romani, existand o strategie coerenta in ceea ce-i priveste pe romanii de langa noi.

(articol de **Ana OGRAZEANU**, „Adevarul Harghitei”)

